

CABINET

Cofnodion cyfarfod Hybrid a gynhaliwyd ar 18 Rhagfyr, 2025.

Mae'r Agenda ar [gael yma](#).

Mae recordiad y cyfarfod ar [gael yma](#).

Yn bresennol: Y Cynghorydd L. Burnett (Cadeirydd); Y Cynghorwyr B.E. Brooks, R.M. Birch, G. John, S.D. Perkes, S. Sivagnanam, E. Williams a M.R. Wilson.

Hefyd yn bresennol: Y Cynghorydd Dr. I.J. Johnson.

C155 CYHOEDDIAD –

Cynghorwyd y mynychwyr am rai problemau cadw tŷ a dywedwyd wrthynt fod y cyfarfod yn cael ei ffrydio'n fyw, ei recordio a'i uwchlwytho i wefan Cyngor Bro Morgannwg cyn gynted â phosibl ar ôl y cyfarfod.

C156 COFNODION –

PENDERFYNWYD – Cymeradwyo cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 4 Rhagfyr, 2025 fel cofnod cywir.

C157 DATGANIADAU BUDDIANT –

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau buddiant.

C158 ADOLYGIAD BOLISI A STRATEGAETH CAFFAEL (CYF) –

Cyflwynwyd y cyfeiriad gan y Pwyllgor Craffu Adnoddau a gynhaliwyd ar 19 Tachwedd, 2025.

Cyflwynwyd sylwadau'r Pwyllgor yn y cyfeiriad gyda dau argymhelliad i'r Cabinet eu hystyried sef sicrhau defnydd clir a chyson o'r termau 'gwerth cymdeithasol' a 'buddion lles cymunedol' yn nogfen Polisi a Strategaeth Caffael a bod Cynllun Gweithredu Gwariant Lleol, i gynnwys Cyfeiriadur Cyflenwyr Lleol, yn cael ei greu a'i gynnwys yn y Polisi a Strategaeth Caffael.

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid cyfeirio'r defnydd clir a chyson o'r termau 'gwerth cymdeithasol' a 'buddion lles cymunedol' yn nogfen Polisi a Strategaeth Caffael at y Swyddogion perthnasol i'w gweithredu.

(2) Y dylid cyfeirio'r mater at y Tîm Economi, ar y cyd â'r Tîm Caffael, i gynghori ar y ffordd orau ymlaen i sicrhau y gallai'r Cyngor ddenu cyflenwyr o'r gymuned leol.

Rheswm dros y penderfyniadau

(1-2) Gan ystyried cynnwys y cyfeiriad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

C159 ADRODDIAD ABSENOLDEB SALWCH CH2 2025/2026 (CYF) –

Cyflwynwyd y cyfeiriad gan y Pwyllgor Craffu Adnoddau a gynhaliwyd ar 19 Tachwedd, 2025.

Cyflwynwyd sylwadau'r Pwyllgor yn y cyfeiriad gyda llawer o drafodaeth ac argymhelliad cysylltiedig ynghylch dod â rhaglen Amser i Newid Cymru i ben a oedd yn gysylltiedig â heriau iechyd meddwl. Roedd gan Fro Morganwg Hyrwyddwr Llesiant Meddwl a hyrwyddwyr ledled y Cyngor.

PENDERFYNWYD – Y dylid egluro sut y byddai cymorth iechyd meddwl yn parhau i gael ei ddarparu fel bod staff yn ymwybodol o sut i gael mynediad at gymorth yn ôl yr angen.

Rheswm dros y penderfyniad

Gan ystyried cynnwys y cyfeiriad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

C160 ADRODDIAD MONITRO PERFFORMIAD BRO 2030: CHWARTER 2 2025/26 (CYF) –

Disgwylid cyfeiriad gan y Pwyllgor Craffu Perfformiad ar y Cyd a gynhaliwyd ar 16 Rhagfyr, 2025 yn y cyfarfod, fodd bynnag ni basiwyd unrhyw argymhellion ffurfiol i'r Cabinet eu hystyried yn y cyfarfod. Cadarnhaodd y Prif Weithredwr y byddai sylwadau'r Pwyllgor yn cael eu nodi a'u cofnodi yng nghofnodion cysylltiedig y cyfarfod, a oedd yn cynnwys:-

- trafodaeth ar gyllidebau ysgolion a'r gefnogaeth a ddarperir i ysgolion;
- hawliadau budd-daliadau a fethwyd a chefnogaeth integredig a ddarperir i hawlwr budd-daliadau;
- sut y defnyddiodd y Cyngor ddata a thystiolaeth fel rhan o asesiadau;
- Gwasanaethau leuenctid;
- strategaethau bwyd;
- tai a chynlluniau ar gyfer y dyfodol;
- breuder gwasanaethau bysiau yng nghefn gwlad Bro Morganwg;
- trosglwyddiadau rhwng ysgolion cynradd ac uwchradd ar gyfer ysgolion cyfrwng Cymraeg; a
- sut y gwnaeth y Cyngor ymdrin ag adborth y cyhoedd.

Roedd un mater arall yn ymwneud â'r siâp y dylai craffu ei gymryd yn y dyfodol, sef mater a fyddai'n parhau i gael ei fonitro wrth i'r Pwyllgor Craffu Perfformiad ar y Cyd

esblygu o dan y cynigion Ail-lunio Craffu newydd. Roedd creu dangosfwrdd perfformiad yn cael ei archwilio er mwyn i Aelodau allu cael mynediad haws at wybodaeth a gwneud monitro perfformiad mor effeithiol a hygyrch â phosibl.

PENDERFYNWYD – Y dylid nodi adroddiad a sylwadau'r Pwyllgor Craffu Perfformiad ar y Cyd.

Rheswm dros y penderfyniad

Gan ystyried cynnwys y cyfeiriad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

C161 DYDDIADAU TALU PRAESEPT 2026/27 (AG/BA) (CRAFFU – PWYLLGOR CRAFFU ADNODDAU) –

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad i geisio cymeradwyaeth ar gyfer talu praeseptau ar gyfer 2026/27.

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo, y Cabinet

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid talu'r taliad sy'n ddyledus i Gomisiynydd Heddlu a Throseddau De Cymru mewn 12 rhandaliad cyfartal ar ddiwrnod gwaith olaf pob mis.

(2) Y dylid talu'r taliad sy'n ddyledus i Gynghorau Tref a Chymuned mewn 3 rhandaliad cyfartal ar ddiwrnodau gwaith olaf mis Ebrill, Awst a Rhagfyr 2026.

Rheswm dros y penderfyniadau

(1-2) Penderfynwyd ar y dyddiadau i wneud y gorau o lif arian y Cyngor yn unol â'r rheoliadau.

C162 SYLFAEN Y DRETH GYNGOR 2026/27 (AG/BA) (PWYLLGOR CRAFFU ADNODDAU) –

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad i geisio cymeradwyaeth ar gyfer Sylfaen y Dreth Gyngor ar gyfer 2026/27.

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo, y Cabinet

PENDERFYNWYD – Yn unol â'r adroddiad ac yn unol â Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyfrifo Sylfaen y Dreth), y bydd y swm a gyfrifir gan Gyngor Bro Morgannwg fel ei Sylfaen Treth y Cyngor ar gyfer y flwyddyn 2026/27 yn:

- Ar gyfer yr ardal gyfan: 64,634
- Ar gyfer ardal y Cynghorau Tref a Chymuned:

Y Barri	21,575	Pendeulwyn	377
Tregolwyn	374	Pen-llin	1,229
Y Bont-faen gyda Llanfleiddan	3,040	Llanbedr-y-fro	558
Dinas Powys	4,067	Y Rhws	3,258
Ewenni	466	Sain Tathan	1,832
Llancarfan	494	Saint-y-Brid	1,507
Llandochoau	981	Sain Dunwyd	224
Llandŵ	450	Sain Siorys a Llansanffraid Elái	243
Llanfair	394	Sain Nicolas a Thresimwn	799
Llan-gan	481	Sili a Larnog	2,896
Llan faes	249	Llanddunwyd	331
Llanilltud Fawr	4,417	Wenvoe	1,572
Llanfihangel	256	Y Wig	554
Penarth	12,010		

Rheswm dros y penderfyniad

Roedd yn hanfodol bod Sylfaen y Dreth Gyngor wedi'i gosod er mwyn i Gyngorau a chyrff codi trethi allu ei chyflwyno i Lywodraeth Cymru a'i defnyddio i osod eu prae-septau.

C163 CYNLLUN GOSTYNGIADAU'R DRETH GYNGOR (AG/BA) (CRAFFU – PWYLLGOR CRAFFU ADNODDAU) –

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad i gadarnhau ail-fabwysiadu Cynllun Cenedlaethol Gostyngiadau'r Dreth Gyngor ar gyfer 2026/27 yn seiliedig ar reoliadau ac i ail-gadarnhau disgresiwn y Cyngor.

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo, y Cabinet

PENDERFYNWYD –

(1) BOD y Cabinet yn argymhell i'r Cyngor Llawn y dylid mabwysiadu Rheoliadau Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor a Gofynion Rhagnodedig (Cymru) SI 2013/3029 ("y Rheoliadau Gofynion Rhagnodedig") a Rheoliadau Cynlluniau

Gostyngiadau'r Dreth Gyngor (Gofynion Rhagnodedig a Chynllun Diofyn) (Cymru) (Diwygio) 2014 SI 2014/66.

(2) BOD unrhyw welliannau i'r Rheoliadau a wnaed gan Lywodraeth Cymru yn cael eu hadlewyrchu yn y cynllun.

(3) BOD y cynllun cenedlaethol yn cael ei fabwysiadu gyda'r disgresiynau canlynol:

- Y dylai'r Cyngor barhau i ganiatáu Taliadau Estynedig hyd at uchafswm o 4 wythnos.
- Y dylai'r Cyngor barhau i anwybyddu pensiynau Gweddwon Rhyfel ac Anabledd Rhyfel wrth asesu incwm ar gyfer Gostyngiad y Dreth Gyngor.
- Y dylai'r Cyngor barhau i ganiatáu Gostyngiadau Ôl-ddyddio am gyfnod hyd at 26 wythnos.

Rhesymau dros benderfyniadau

(1) Er mwyn galluogi'r Cyngor i gymeradwyo Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor erbyn 31 Ionawr, 2026 a bod ar waith i'w weithredu o 1 Ebrill, 2026.

(2) Er mwyn sicrhau bod cynllun y Cyngor yn parhau i gydymffurfio â'r rheoliadau.

(3) Ailgadarnhau'r tri disgresiwn lleol.

C164 PREMIYMAU AR EIDDO GWAG HIRDY MOR AC AIL GARTREFI (AG/BA) (CRAFFU – PWYLLGOR CRAFFU ADNODDAU) –

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad i geisio cymeradwyaeth i'r polisi i'w fabwysiadu ar gyfer Eiddo Gwag Hirdymor a Thai Ail Dreth y Cyngor ar gyfer 2026/27.

Arhosodd yr argymhellion yr un fath i raddau helaeth ag a gynigiwyd y flwyddyn flaenorol, gyda dau welliant i fynd i'r afael â chanlyniadau anfwriadol a nodwyd dros y flwyddyn flaenorol ynghylch eithriadau dewisol. Ceisiodd y ddau welliant gael gwared ar unrhyw anghymhellion i brynwyr posibl gymryd eiddo gwag a'i ddwyn yn ôl i ddefnydd byw.

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo, y Cabinet

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid cyfeirio'r canlynol at y Cyngor Llawn i'w ystyried:-

- Bod y polisi i beidio â rhoi unrhyw lefel o ostyngiad i anheddau gwag sydd wedi aros felly am 6 mis, a gytunwyd ar gyfer 2025/26, yn cael ei gytuno ar gyfer 2026/27.
- Bod y premiwm eiddo gwag tymor hir o 100% a gytunwyd gan y Cyngor Llawn ar 10 Mawrth, 2025 ar gyfer blwyddyn ariannol 2025/26 yn parhau ar gyfer eiddo o'r fath o 2026/27 sy'n aros felly am y cyfnod hyd at (ond heb gynnwys) 24 mis.
- Bod y premiwm eiddo gwag tymor hir o 150% a gytunwyd gan y Cyngor Llawn ar 10 Mawrth, 2025 ar gyfer blwyddyn ariannol 2025/26 yn parhau ar gyfer eiddo o'r fath o 2026/27 sy'n aros felly am gyfnod parhaus o 24 mis hyd at (ond heb gynnwys) 36 mis.
- Bod y premiwm eiddo gwag hirdymor o 200% a gytunwyd gan y Cyngor Llawn ar 10 Mawrth, 2025 ar gyfer blwyddyn ariannol 2025-26 yn parhau ar gyfer eiddo o 2026/27 sy'n parhau felly am gyfnod parhaus o 36 mis neu fwy.
- Bod y premiwm o 100% ar gyfer eiddo a feddiannir yn gyfnodol ar gyfer blwyddyn ariannol 2025/26 a gytunwyd ar 10 Mawrth, 2025 yn cael ei gadarnhau a'i barhau ar gyfer 2026/27.

(2) Y dylid cytuno ar eithriad dewisol o'r premiwm eiddo gwag tymor hir am gyfnod o hyd at 3 mis (neu'r dyddiad y daw'r eiddo i gael ei feddiannu yn dibynnu ar ba un sydd gynharaf), lle mae eiddo gwag tymor hir wedi'i brynu a naill ai nad oedd y perchennog newydd yn perthyn i'r gwerthwr neu y gallent ddarparu tystiolaeth bod y gwerthiant wedi'i gwblhau am werth marchnad dilys. Byddai'r eithriad yn dod i rym ar gyfer pryniannau sy'n cael eu cwblhau ar ôl 1 Ebrill, 2026 ac sy'n berthnasol i flwyddyn ariannol 2026/27.

(3) Y dylid cytuno ar eithriad dewisol o'r premiwm eiddo gwag hirdymor am gyfnod o hyd at 12 mis (neu'r dyddiad y daw'r eiddo i'w feddiannu yn dibynnu ar ba un oedd gynharaf), lle mae gwerthwr yr eiddo gwag hirdymor eisoes wedi derbyn eithriad Dosbarth A ac mae'r eiddo yn dal i fod angen atgyweiriadau strwythurol mawr. I fod yn gymwys ar gyfer yr eithriad rhaid bod yr eiddo wedi'i brynu, a rhaid i'r perchennog newydd naill ai beidio â bod yn perthyn i'r gwerthwr, neu rhaid iddynt ddarparu tystiolaeth bod y gwerthiant wedi'i gwblhau am werth marchnad dilys. Rhaid i'r perchennog newydd hefyd ddarparu tystiolaeth o'r gwaith sydd ei angen neu fod y gwaith wedi'i brofi trwy archwiliad. Byddai'r eithriad yn dod i rym ar gyfer pryniannau sy'n cael eu cwblhau ar ôl 1 Ebrill, 2026 ac sy'n berthnasol i flwyddyn ariannol 2026/27.

Rhesymau dros benderfyniadau

(1) Roedd yn ofynnol i'r Cyngor benderfynu ar ei bolisi ar ostyngiadau mewn perthynas ag anheddau gwag fel y'u diffinnir yn nosbarthiadau A, B a C i Reoliadau'r Dreth Gyngor (Dosbarth Rhagnodedig o Anheddau) (Cymru) 1998 bob blwyddyn. Roedd yn ofynnol i'r Cyngor benderfynu ar ei bolisi ynghylch premiymau mewn perthynas ag eiddo gwag hirdymor ac eiddo a feddiannir yn gyfnodol fel y'u diffinnir yn Adrannau 12A a 12B o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 fel y'i mewnosodwyd gan Ddeddf Tai (Cymru) 2014.

(2) I gael gwared ar anghymhelliant i brynwyr posibl gymryd eiddo o'r fath gan wybod y gallent fod yn gymwys i gael lefel uwch o dâl Treth Gyngor a gallai arwain at eiddo gwag hirdymor yn aros yn wag. Teimlwyd y byddai cyfnod o 3 mis yn ddigonol i gwblhau unrhyw waith adnewyddu cyffredinol neu i denantiaethau ddod i ben ar anheddau blaenorol a'r eiddo gael ei feddiannu.

(3) Dileu anghymhelliant i ddarpar brynwyr gymryd eiddo o'r fath gan wybod y gallent fod yn gymwys i gael lefel uwch o dâl Treth y Cyngor a gallai arwain at eiddo gwag hirdymor mewn cyflwr difrifol o adfeiliad yn aros yn y cyflwr hwnnw. Byddai cyfnod o 12 mis o eithriad i'r premiwm yn unol â'r cyfnod a fyddai'n cael ei roi ar gyfer yr eithriad Dosbarth A cyfatebol.

C165 CYNGOR BRO MORGANWG: BALANSAU YSGOLION (AG/BA) (CRAFFU – PWYLLGOR CRAFFU DECHRAU'N DDA) –

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad i hysbysu'r Aelodau o ganfyddiadau adolygiad Archwilydd Cyffredinol Cymru o falansau diffyg ysgolion.

Y bwriad oedd cyfeirio'r adroddiad at y Pwyllgor Craffu Dechrau'n Dda a'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio i'w ystyried yn y flwyddyn newydd, a fyddai'n gyfle i'r Aelodau gael trafodaeth drylwyr ar y mater, gydag unrhyw argymhellion yn cael eu cyfeirio'n ôl at y Cabinet i'w hystyried yn unol â hynny.

Dywedodd y Cyngorydd Birch ei fod yn destun pryder i'r ysgolion dan sylw, ond roedd am sicrhau'r cyhoedd, yr Aelodau a llywodraethwyr yr ysgolion fod yr Adran Gyllid yn darparu cefnogaeth ac yn herio'n gadarn ynghylch y sefyllfaoedd cyllidebol hynny gyda chyfrifwyr yn cynorthwyo i gynghori lle roedd modd gwneud arbedion i ganiatáu i ysgolion weithredu'n effeithlon, darparu gwerth am arian a sicrhau'r addysg orau i'r plant.

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo, y Cabinet

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid sefyllfa bresennol balansau ysgolion yn cael ei nodi.

(2) Y dylid canfyddiadau adolygiad Archwilio Cymru o Falansau Ysgolion (Atodiad A), a'r ymateb i ganfyddiadau'r adolygiad ac argymhellion Archwilio Cymru (Atodiad B), gan gynnwys y risg gorfforaethol newydd arfaethedig ar ddiffygion Ysgolion (Atodiad C), yn cael eu nodi.

(3) Y dylid, yn amodol ar Benderfyniad (2), yn cael ei gyfeirio at y Pwyllgor Craffu Dechrau'n Dda (19eg Ionawr, 2026) ac wedi hynny at y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio (23ain Chwefror, 2026) i'w goruchwyllo gydag unrhyw argymhellion gan y ddau Bwyllgor yn cael eu cyfeirio'n ôl at y Cabinet i'w hystyried a'u cymeradwyo o gamau gweithredu arfaethedig y Cyngor (Atodiadau B a C) ac i fynd i'r afael â'r argymhellion.

Rhesymau dros benderfyniadau

- (1) Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cabinet am sefyllfa bresennol diffygion ysgolion.
- (2) Darparu ar gyfer craffu ar ganfyddiadau adolygiad Archwilio Cymru o'r Balansau Ysgolion.
- (3) Sicrhau bod y Cyngor yn ymateb yn briodol ac yn gweithredu meysydd gwella fel y'u nodwyd gan Archwilio Cymru.

C166 DIWEDDARIAD AR Y RHAGLEN CYMUNEDAU CYNALIADWY AR GYFER DYSGU (ACG) (CRAFFU – PWYLLGOR CRAFFU DECHRAU'N DDA) –

Cyflwynodd yr Aelod Cabinet yr adroddiad i geisio cymeradwyaeth y Cabinet i fwrw ymlaen â chontract cam dau ar gyfer Ysgol Iolo Morganwg.

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo, y Cabinet

PENDERFYNWYD –

- (1) Y dylid cymeradwyo bwrw ymlaen â chontract Cam dau ar gyfer Ysgol Gynradd Iolo Morganwg gyda Kier.
- (2) Y dylid cymeradwyo'r cynnydd i'r prosiect a'r rhaglen dreigl i alluogi'r tîm Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu (SCfL) i gyflwyno'r Achos Busnes Llawn i Lywodraeth Cymru.
- (3) Y dylid cymeradwyo'r cynnydd ac ailbroffilio'r cynllun hwn o fewn y Rhaglenni Cyfalaf a nodir ym mharagraffau 5.1 i 5.6.

Rhesymau dros benderfyniadau

- (1) Caniatáu i Gynllun Ysgol Gynradd Ysgol Iolo Morganwg symud ymlaen i gamau nesaf cyflawni'r prosiect.
- (2) Cynyddu costau'r prosiect a'r rhaglen £4,257,756 pellach gan fynd â chyllideb y prosiect i £22,311,756 ac amlen rhaglen ragweledig i £89,839,053 (heb gynnwys ychwanegiad tir S106 o £2.5m ar gyfer Ysgol Iolo Morganwg). Byddai hynny'n caniatáu i'r tîm fwrw ymlaen â chyflwyno'r Achos Busnes Llawn.
- (3) Diwygio'r Rhaglen Gyfalaf fel y gallai cynllun Ysgol Iolo Morganwg symud ymlaen.

C167 CAFFAEL SGWAR PENARTH – GWAITH SEFYDLOGI LLETHRAU (WCA) (CRAFFU – PWYLLGOR CRAFFU LLE) –

Cyflwynodd yr Aelod Cabinet yr adroddiad i roi'r wybodaeth ddiweddaraf am y cynllun a chael awdurdod dirprwyedig i ddyfarnu a gweithredu'r contract ar gyfer gweithredu Gwaith Sefydlogi Llethr Sgarp Penarth.

Dywedodd y Cynghorydd Wilson fod sgarp Penarth wedi dioddef nifer o dirlithriadau, yn fwyaf diweddar ym mis Hydref 2025, gan greu risg diogelwch barhaus i iard gychod y marina a'r meysydd parcio wrth waelod y llethr. Y Cyngor oedd yn berchen ar y tir ac roedd yn ofynnol yn gyfreithiol iddo indemnio'r lesddeiliad rhag llithro a methiannau a oedd yn effeithio ar yr ardal. Cadarnhaodd un adroddiad arbenigol ar y cyd risgiau diogelwch sylweddol a nododd yr angen am sefydlogi hirdymor. Yr ateb a gynigiwyd oedd system rhwydi dur angor ddiogel a chadarn ar hyd y sgarp i wneud tirlithriadau yn y dyfodol yn ddibwys neu'n annhebygol, mynd i'r afael â risgiau diogelwch cyhoeddus a gweithredol, galluogi adfer yswiriant a setlo hawliad y Lesddeiliad yn erbyn y Cyngor.

Byddai'r rhaglen ar gyfer gweithredu'r gwaith sefydlogi llethrau yn cael ei chytuno a'i rheoli ar y cyd â'r Lesddeiliad i leihau'r aflonyddwch i'r marina ac i'r cyhoedd, yn ogystal â lleihau'r risg o fod yn agored i hawliadau Lesddeiliad yn y dyfodol a chael yswiriant yn yr ardal.

Nododd y Cynghorydd Wilson fod ei deitl Portffolio yn anghywir yn Argymhelliad (2), a nodwyd a byddai'n cael ei ddiwygio yn unol â hynny.

Dywedodd yr Arweinydd y byddai'r gwaith yn gwneud gwahaniaeth gwirioneddol i bobl sy'n byw yn yr ardal.

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo, y Cabinet

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid nodi manylion a chynnydd gweithredu Cynllun Sefydlogi Llethrau ym Marina Penarth.

(2) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i Bennaeth y Gwasanaethau Cymdogaeth, Pennaeth Cyllid/Swyddog Adran 151, mewn ymgynghoriad â'r Aelod Cabinet dros Wasanaethau Cymdogaeth ac Adeiladu, i ddyfarnu'r contract i'r tendrwr mwyaf manteisiol yn economaidd yn unol â thelerau'r contract.

(3) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Swyddog Monitro/Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd i ddrafftio a gweithredu'r contract ar gyfer dyfarnu contract Gwaith Sefydlogi Llethrau Sgarp Penarth.

Rhesymau dros benderfyniadau

(1) Er gwybodaeth.

(2) Er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth â Rheolau Sefydlog Contractau a Rheoliadau Ariannol y Cyngor.

(3) Er mwyn delio'n effeithlon ac yn brydlon â dyfarnu a rheoli'r contract yn dilyn y broses gaffael.

C168 RHAGLEN DATBLYGU TAI – BARGEN BECYN YN CLIVE ROAD, SAIN TATHAN (DSCCT) (CRAFFU – PWYLLGOR CRAFFU LLE) –

Cyflwynodd yr Aelod Cabinet yr adroddiad i hysbysu'r Cabinet am gynnig i ymrwymo i gontract pecyn borgen gydag Edenstone Homes Ltd, ar gyfer darparu 51 o dai Cyngor newydd ar gyfer rhent cymdeithasol yn Clive Road, Sain Tathan.

Dywedodd y Cynghorydd Perkes fod y cynnig ar gyfer tai Cyngor sydd eu hangen yn fawr yng Ngorllewin Bro Morganwg yn Sain Tathan a byddai'r agweddau cyfrinachol yn cael eu trafod yn y mater Rhan II cysylltiedig ar yr agenda.

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo, y Cabinet

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid nodi'r cynnig i ymrwymo i gontract pecyn borgen gydag Edenstone Homes Ltd ar gyfer darparu 51 o gartrefi Cyngor newydd yn Clive Road, Sain Athan.

(2) Y dylid nodi'r gofyniad i wneud penderfyniadau ffurfiol ar gynnydd y cynnig uchod, fel rhan o'r ystyriaethau ehangach a nodir yn adroddiad Rhan II yn ddiweddarach ar yr agenda.

Rhesymau dros y penderfyniadau

(1) Cyngori'r Cabinet am y bwriad i gynyddu'r cyflenwad o gartrefi newydd sy'n eiddo i'r Cyngor.

(2) Sicrhau bod penderfyniadau'n cael eu gwneud i fwrw ymlaen â'r datblygiad arfaethedig hwn o gartrefi newydd sy'n eiddo i'r Cyngor.

C169 POLISIŌAU GOSOD LLEOL (DSCCT) (CRAFFU – PWYLLGOR CRAFFU LLE) –

Cyflwynodd yr Aelod Cabinet yr adroddiad i gymeradwyo dull o osod tai lleol a oedd yn cydbwyso'r angen i gefnogi cymunedau presennol â rhwymedigaethau'r Cyngor i ailgartrefu aelwydydd oedd â'r angen mwyaf.

Nododd y Cynghorydd Perkes fod y cynnig wedi'i ystyried a'i dderbyn gan y Pwyllgor Craffu Lle, heb unrhyw sylwadau na awgrymiadau ar gyfer newidiadau wedi'u

cyflwyno i'r Cabinet eu hystyried.

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo, y Cabinet

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid y cynnig wedi'i ystyried a'i dderbyn gan y Pwyllgor Craffu Lle, heb unrhyw sylwadau na awgrymiadau ar gyfer newidiadau wedi'u cyflwyno.

(2) Y dylid y cynnig yn cael ei gymeradwyo y dylid parhau i gymhwyso polisïau gosod lleol ar safleoedd eithriad gwledig ac mewn aneddiadau gwledig bach a bod y polisïau hynny'n parhau am byth h.y. ar gyfer ailosod tai rhent cymdeithasol presennol yn y dyfodol.

(3) Y dylid y defnydd o ddull rhaedru / cam wrth gam i'w ddefnyddio yn y dyfodol ar gyfer pob gosodiad newydd (nad oeddent ar safleoedd eithriad gwledig nac o fewn aneddiadau gwledig bach) yn cael ei gymeradwyo.

(4) Y dylid y rhestr o aneddiadau gwledig bach lle byddai polisïau gosod lleol yn berthnasol yn cael ei hadolygu ar ôl mabwysiadu'r Cynllun Datblygu Lleol Newydd.

Rhesymau dros benderfyniadau

(1) Rhoi cyfle i'r Pwyllgor Craffu Lle ystyried a rhoi sylwadau ar y cynnig drafft, cyn penderfyniad gan y Cabinet.

(2) Sicrhau bod tai'n cael eu gosod yn unol â gofynion cynllunio a bod tai mewn aneddiadau gwledig llai ar gael i ymgeiswyr sydd â chysylltiadau lleol â'r ardal honno.

(3) Sicrhau y gallai'r Cyngor gydbwysu'r angen i gefnogi a chynnal cymunedau gwledig â rhwymedigaethau'r Cyngor i ailgartrefu aelwydydd sydd â'r angen mwyaf, gan gynnwys pobl ddigartref, a bod tai cymdeithasol yn cael eu cyrchu gan aelwydydd sydd ag angen tai cydnabyddedig.

(4) Sicrhau cysondeb â fframwaith polisi cynllunio diweddaraf y Cyngor.

C170 6 CASTLE GREEN, PROSIECT ADNEWYDDU TAI 2025/26 (DSCCT) (CRAFFU – PWYLLGOR CRAFFU LLE) –

Cyflwynodd yr Aelod Cabinet yr adroddiad i ofyn am gymeradwyaeth y Cabinet ar gyfer awdurdod dirprwyedig i dderbyn y tendr mwyaf manteisiol a gweithredu'r contract ar gyfer Prosiect Adnewyddu Tai 6 Castle Green 2025/26.

Dywedodd y Cyngorydd Perkes y byddai'r agweddau cyfrinachol yn cael eu trafod yn y mater Rhan II cysylltiedig ar yr agenda.

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo, y Cabinet

PENDERFYNWYD – Y dylid nodi cynnwys yr adroddiad, gyda'r bwriad o wneud penderfyniadau ar ddyfarnu'r contract a nodir yn adroddiad Rhan II yn ddiweddarach ar yr agenda.

Rheswm dros y penderfyniad

I roi gwybod am y sefyllfa bresennol gyda'r contract penodol.

C171 CYNLLUN DATBLYGU LLEOL (CDLL) AMNEWID ADNEUO BRO MORGANWG 2021-2036, CYTUNDEB CYFLAWNI DIWYGIEDIG A STRATEGAETH SEILWAITH GWYRDD (YGCGR) (CRAFFU – PWYLLGOR CRAFFU LLE) –

Cyflwynodd yr Aelod Cabinet yr adroddiad i geisio cymeradwyaeth i'r Cytundeb Cyflawni diwygiedig i'w gyflwyno i Lywodraeth Cymru a chymeradwyaeth i'r Cynllun Datblygu Lleol Newydd (CDLI) a'r dogfennau ategol ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus.

Dywedodd y Cynghorydd Sivagnanam fod y cynnig yn garreg filltir arwyddocaol o ran llunio dyfodol cymunedau ym Mro Morganwg, gan sicrhau twf cynaliadwy, swyddi a seilwaith y mae trigolion eu hangen. Cynhaliwyd ymgynghoriad ac ymgysylltu â thrigolion a rhanddeiliaid ym mhob cam ac ym mis Medi 2024 cymeradwyodd y Cyngor Llawn y Strategaeth a Ffefrir a oedd yn nodi'r weledigaeth a'r amcanion ar gyfer y dyfodol yn ogystal â nodi'r lefelau twf a gynlluniwyd ar gyfer Bro Morganwg a ble y dylid lleoli twf.

Y Cynllun Adneuo oedd y cam ffurfiol nesaf yn y broses, gan osod y fframwaith polisi cynllunio manwl i fynd i'r afael â rhai o heriau allweddol Bro Morganwg, gan gynnwys tai fforddiadwy, ymateb i newid hinsawdd a'r argyfwng natur, Creu Lleodedd a gwella iechyd a lles trigolion.

Byddai sylfaen dystiolaeth helaeth yn cefnogi'r Cynllun Adneuo, gan gynnwys Strategaeth Seilwaith Gwyrdd a Chanllawiau Cynllunio Atodol ar Greu Lleodedd iach a fyddai'n cael eu cyhoeddi ochr yn ochr â'r CDLI Adneuo ac yn rhan o'r broses ymgynghori.

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo, y Cabinet

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid cynnwys yr adroddiad a'r goblygiadau ar gyfer amserlen y Cynllun Datblygu Lleol Newydd (CDLI) yn cael eu nodi.

(2) Y dylid yr adroddiad yn cael ei gyfeirio at y Pwyllgor Craffu Lle i'w ystyried ar 6 Ionawr 2026. Yn dilyn eu hystyriaeth, mae'r Pwyllgor Craffu Lle yn cyfeirio unrhyw

argymhellion yn ôl at y Cabinet (8 Ionawr 2026) i'w hystyried yn derfynol cyn i'r Cabinet gyfeirio'r adroddiad hwn ynghyd ag argymhellion y Pwyllgor Craffu Lle ac ymatebion y Cabinet at y Cyngor Llawn (12 Ionawr 2026) i'w ystyried a'i gymeradwyo. Os nad oes gan y Pwyllgor Craffu Lle unrhyw argymhellion pellach i'w cyfeirio at y Cabinet i'w hystyried, bod yr adroddiad yn cael ei gyfeirio at y Cyngor Llawn (12 Ionawr 2026) ar gyfer:

a) Cymeradwyo Cytundeb Cyflenwi diwygiedig y Cynllun Datblygu Lleol Newydd a'i gyflwyno i Lywodraeth Cymru i'w gymeradwyo'n ffurfiol.

b) Cymeradwyo'r Cynllun Datblygu Lleol Amnewid Adneuo a dogfennau ategol, gan gynnwys y Strategaeth Seilwaith Gwyrdd ddrafft a'r Canllawiau Cynllunio Atodol Creu Lleodedd lach drafft ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus.

(3) Y dylid copïau, yn dilyn cymeradwyaeth Llywodraeth Cymru o'r Cytundeb Cyflenwi diwygiedig, ar gael i'w harchwilio yn swyddfa brif y Cyngor yn ystod oriau swyddfa arferol a'u cyhoeddi ar wefan y Cyngor.

(4) Y dylid awdurdod dirprwyedig yn cael ei roi i Bennaeth Datblygu Cynaliadwy i wneud unrhyw ddiwygiadau teipograffig pellach neu ddiwygiadau bach eraill i'r Cytundeb Cyflenwi diwygiedig fel sy'n ofynnol gan Lywodraeth Cymru, ac i'r CDLI Adneuo a'r dogfennau ategol.

Rhesymau dros benderfyniadau

(1) Cynghori'r Cyngor ar y cynnydd a wnaed ar y CDLI.

(2) Cymeradwyo'r diwygiadau i Gytundeb Cyflawni diwygiedig y Cyngor a galluogi ymgynghoriad cyhoeddus ar y Blaendal yn unol â Rheoliad 17 o Reoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Cynllun Datblygu Lleol) (Cymru) 2005 (fel y'u diwygiwyd).

(3) Cydymffurfio â Rheoliad 9 o Reoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Cynllun Datblygu Lleol) (Cymru) 2005 (fel y'u diwygiwyd).

(4) Gwneud newidiadau teipiograffig neu fân yn ôl yr angen heb yr angen i geisio cymeradwyaeth y Cabinet na'r Cyngor Llawn.

C172 GWAHARDD Y WASG A'R CYHOEDD –

PENDERFYNWYD – O dan Adran 100A (4) o'r Ddeddf Llywodraeth Leol 1972, bod y wasg a'r cyhoedd yn cael eu heithrio o'r cyfarfod ar gyfer yr eitemau busnes canlynol ar y sail eu bod yn cynnwys datgelu gwybodaeth eithriedig yn ôl pob tebyg fel y'i diffinnir yn Rhan 4 o'r Atodlen 12A (fel y'i diwygiwyd) o'r Ddeddf, y cyfeirir at baragraffau perthnasol yr Atodlen mewn cromfachau ar ôl y pennawd munud.

C173 RHAGLEN DATBLYGU TAI – BARGEN BECYN YN CLIVE ROAD, SAIN TATHAN (DSCCT) (GWYBODAETH EITHRIEDIG – PARAGRAFFAU 13 A 14) (CRAFFU – PWYLLGOR CRAFFU LLE) –

Cyflwynodd yr Aelod Cabinet yr adroddiad i hysbysu'r Cabinet am gynnig i ymrwymo i gontract pecyn borgen gydag Edenstone Homes Ltd, ar gyfer darparu 51 o gartrefi Cyngor newydd ar gyfer rhent cymdeithasol yn Clive Road, Sain Tathan (y Cynllun).

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo, y Cabinet

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid, yn amodol ar fod y Cynllun yn hyfyw yn ariannol yn unol â Meini Prawf Asesu Hyfywedd Datblygu'r Cyngor, cytuno ar werth tir ar gyfer y tir yn Clive Road, Sain Tathan a bod Edenstone Homes Ltd yn cael caniatâd cynllunio ar gyfer y datblygiad; rhoi awdurdod dirprwyedig i Bennaeth Tai ac Adeiladu, mewn ymgynghoriad â'r Aelod Cabinet dros Dai'r Sector Cyhoeddus ac Ymgysylltu â Thenantiaid a Phennaeth Cyllid/Swyddog Adran 151, i dderbyn y cynnig a swm y contract gan Edenstone Homes Ltd a chytuno ar delerau ac amodau i ymrwymo i gontract borgen becyn ar gyfer caffael y tir yn Clive Road, Sain Tathan a datblygu'r safle yn ei gyfanrwydd.

(2) Y dylid y Swyddog Monitro / Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd yn cael ei awdurdodi, yn amodol ar amodau Penderfyniad (1), i gytuno, paratoi, gweithredu a chwblhau yn ôl yr angen yr holl gontractau a chytundebau sy'n ofynnol i gaffael a hwyluso cyflawni'r Cynllun yn Clive Road, Sain Tathan. Byddai hyn yn cynnwys yr holl gytundebau trydydd parti angenrheidiol gyda'r Awdurdodau Statudol.

(3) Y dylid yr awdurdod i gyhoeddi Hysbysiad Tryloywder Rhag-Ante Gwirfoddol ("TRYG") mewn perthynas â'r contract borgen pecyn gydag Edenstone Land Ltd, yng Nghyfnodolyn Swyddogol yr Undeb Ewropeaidd drwy borth Gwerthwch i Gymru.

Rhesymau dros benderfyniadau

(1) I symud ymlaen â'r Cynllun a derbyn swm a dendrwyd gan Edenstone Homes Ltd a dyfarnu contract iddo.

(2) I ganiatáu i'r Cyngor ymrwymo i gontract borgen becyn gydag Edenstone Homes Ltd.

(3) I gydymffurfio â'r cyngor cyfreithiol allanol ynghylch cydymffurfio â chyfraith caffael cyhoeddus ac i leihau'r risg i'r Cyngor o symud ymlaen â'r Cynllun.

**C174 6 CASTLE GREEN, PROSIECT ADNEWYDDU TAI 2025/26 (DSCCT)
(GWYBODAETH EITHRIEDIG – PARAGRAFFAU 12, 14 A 12A) (CRAFFU –
PWYLLGOR CRAFFU LLE) –**

Cyflwynodd yr Aelod Cabinet yr adroddiad i ofyn am gymeradwyaeth y Cabinet ar gyfer awdurdod dirprwyedig i dderbyn y tendr mwyaf manteisiol a gweithredu'r contract ar gyfer Prosiect Adnewyddu Tai 6 Castle Green 2025/26.–

Roedd hwn yn fater i'r Weithrediaeth benderfynu arno.

Ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo, y Cabinet

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid dyfarnu contract Prosiect Adnewyddu Tai 6 Castle Green 2025/26 i ARC Contracting Ltd yn cael ei gymeradwyo.

(2) Y dylid awdurdod dirprwyedig yn cael ei roi i Gyfarwyddwr yr Amgylchedd a Thai a'r Swyddog Monitro/Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd, mewn ymgynghoriad â'r Aelod Cabinet dros Dai'r Sector Cyhoeddus ac Ymgysylltu â Thenantiaid, i dderbyn y tendr mwyaf manteisiol ac i baratoi a gweithredu Contract Canolradd Tribiwnlys Contractau ar y Cyd (JCT) 2016 gydag ARC Contracting Ltd.

Rhesymau dros benderfyniadau

(1) Er mwyn cydymffurfio â Rheolau Sefydlog Contractau'r Cyngor, sy'n ei gwneud yn ofynnol i gontractau sydd â gwerth dros £300k gael eu cytuno gan y Cabinet.

(2) Er mwyn galluogi cwblhau'r ddogfennaeth contract gyda'r contractwr llwyddiannus.